

чином, з огляду на відмінності рівня адіпонутріна в залежності від статі необхідно продовжити дослідження в даному напрямку.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АДІПОНУТРИНА З ПОКАЗНИКАМИ ЛІПІДНОГО СПЕКТРУ У ПАЦІЄНТІВ ІЗ ГІПЕРТОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ ТА ОЖИРІННЯМ

¹Д.мед.н., проф. Кравчун П. Г., ¹д.мед.н., проф. Кадикова О. І.,
²к.мед.н., доц. Дунаєва І. П., ¹Герасимчук У. С.

¹Харківський національний медичний університет МОЗ України,

²Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України

Вступ. Одним із найпоширеніших захворювань серцево-судинної системи залишається гіпертонічна хвороба (ГХ). Передбачається, що до 2025 року 1,56 мільярдів дорослого населення планети буде страждати даною патологією. Не можна не відзначити, що поширеність даного захворювання помітно збільшується з віком і наявністю ожиріння. Адіпонутрін (ADPN) – це білок, який може розглядатися як маркер метаболічних порушень в коморбідній патології.

Мета. Оцінити характер взаємозв'язку показників ліпідного обміну та рівня адіпонутріна у пацієнтів з гіпертонічною хворобою та ожирінням.

Матеріали та методи. У дослідженні було обстежено 127 осіб, з яких 107 – пацієнти з даною коморбідною патологією і 20 – група контролю. Вік пацієнтів становив від 32 до 79 років (середній вік $58,6 \pm 9,88$) років і істотно не відрізнявся від такого в контрольній групі – ($45,6 \pm 13,2$) років. Рівень ADPN визначали у 58 хворих із ГХ 1-го-3-го ступенів, у віці від 32 до 79 років (середній вік $57,5 \pm 10,11$ років), котрим раніше не проводили регулярну антигіпертензивну терапію.

При цьому ГХ 1 ступеня діагностована у 12 (20,7 %) пацієнтів, ГХ 2 ступеня – у 16 (27,6 %), а ГХ 3 ступеня – у 30 (51,7 %) обстежених хворих. Обстежені пацієнти мали нормальну масу тіла, надлишкову масу тіла або ожиріння 1, 2, 3-го ступенів. Пацієнти були поділені на групи: без ожиріння (n=40) – 1 група, з ожирінням 1 ст. (n=36) – 2 група, з ожирінням 2 і 3 ст. (n=31) – 3 група.

З 58 пацієнтів, обстежених на вміст ADPN з нормальною масою тіла було 10 осіб (група I), з надмірною масою тіла – 9 осіб (група II), з ожирінням 1-го ступеня – 17 (група III), 2-го – 13, (група IV) 3-го – 9 (група V) осіб.

Для визначення рівня ADPN застосовувався імуноферментний метод з використанням набору реагентів The RayBio® Adiponutrin Enzyme Immunoassay (EIA) Kit, (USA). Рівень загального холестерину (ХС), холестерину ліпопротеїдів високої щільності (ХС ЛПВЩ) і тригліцеридів (ТГ) визначалися ферментативним методом за стандартною біохімічною методикою. Рівень холестерину ліпопротеїдів дуже низької щільності (ХС ЛПДНЩ) розраховували за формулою: $\text{ХС ЛПДНЩ} = \text{ТГ} / 2,2$. Холестерин ліпопротеїдів низької щільності (ХС ЛПНЩ) визначали за формулою Friedewald: $\text{ХС ЛПНЩ} = \text{ХС} - (\text{ХС ЛПВЩ} + \text{ТГ} / 2,2)$. Коефіцієнт атерогенності (КА) розраховували за формулою Клімова: $\text{КА} = (\text{ХС} - \text{ХС ЛПВЩ}) / \text{ХС ЛПВЩ}$.

Математична комп'ютерна обробка результатів проведена за допомогою програмного пакету «Statistica 10». При цьому визначали середнє значення (Mean), стандартне відхилення (SD). Аналіз даних проводили методами непараметричної статистики. Дані результати представлені у вигляді медіана [нижній кuartиль; верхній кuartиль]. Для порівняння результатів використовували критерії Краслера- Уолліса (H) та Манна-Уїтні. Для оцінки ступеня взаємозв'язку між вибірками використовували кое-

фіцієнт кореляції Спірмена (r). Нульову гіпотезу відкидали при рівні достовірності ($p < 0.05$).

Результати. В ході проведеного дослідження нами було з'ясовано, що більшість показників ліпідного спектра всіх обстежених 107 осіб мали тенденцію до зростання відповідно збільшення показника індексу маси тіла (ІМТ).

У всіх групах хворих з ГХ показники були достовірно підвищеними в порівнянні з контрольною групою: ХС – (5,28 [4,21-5,65] – 5,48 [4,16-6,18] – 6,23 [4,79-6,92] – 4,1 [3,9-4,2] (ммоль/л) ($p < 0.001$), відповідно, 1, 2, 3 і контрольна групи; ХС ЛПНЩ – (3,15 [2,2-3,72] – 3,62 [2,33-4,21] – 4,0 [3,0-5,1] – 2,32 [2,2-2,45] (ммоль/л) ($p < 0.05$), відповідно, 1, 2, 3 і контрольна групи; ХС ЛПДНЩ – (0,49 [0,40-0,69] – 0,66 [0,43-0,91] – 0,67 [0,53-1,12] – 0,33 [0,28-0,57] (ммоль/л) ($p < 0.05$), відповідно, 1, 2, 3 і контрольна групи; КА – (3,16 [2,3-3,6] – 3,3 [2,4-3,8] – 3,5 [3,0-4,4] – 2,04 [1,9-2,19] ($p < 0.001$), відповідно, 1, 2, 3 і контрольна групи; ТГ – (1,14 [0,93-1,63] – 1,46 [0,97-2,03] – 1,7 [1,19-2,49] – 0,73 [0,61-1,25] (ммоль/л) ($p < 0.05$), відповідно, 1, 2, 3 і контрольна групи; за винятком ХС ЛПВЩ – 1,28 [1,19-1,38] ($p > 0.05$); - 1,27 [1,17-1,33] – 1,19 [1,10-1,33] – 1,35 [1,23-1,45] ($p < 0.001$), відповідно, 1, 2, 3 і контрольна групи;

ДО ПИТАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ У МОЛОДИХ МІСЬКИХ МЕШКАНОК – ПРЕДСТАВНИЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПОПУЛЯЦІЇ

Манська К. Г., д.мед.н., с.н.с. Місюра К. В., Варавін В. П.

ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України», Харків

Вступ. Сьогодні не викликає сумніву, що для розвитку такого розповсюдженого захворювання як ожиріння (ОЖ), яке має не тільки медичне, але й соціальне та економічне значення для теперішнього соціуму, необхідне поєднання генетично детермінованих факторів із зовнішніми (провокуючими), які доволі часто пов'язані з поведінкою людини. До останніх, в першу чергу, відносять аліментарний фактор, що виражається в порушенні режиму і структури харчування, а саме, в розладах харчової поведінки (ХП). Як відомо, на сьогодні в медицині виділяють наступні типи розладів ХП: обмежувальний, емоціогенний та екстернальний. За даними літератури, серед представників популяцій європейських країн до 73 % дорослого міського населення має порушення ХП, у тому числі по емоціогенному типу – 36%, по екстернальному – 25 %, по обмежувальному – 12 %. За даними науковців із близького зарубіжжя, у населення їх країн, аналогічного по соціальним та ментальним характеристикам населенню України, у пацієнтів із ОЖ найчастіше (в 60 % випадків) діагностується емоціогенна ХП. Детальна інформація про спектр порушень ХП у населення – основа оптимізації профілактики не тільки ОЖ, але й коморбідних йому важких патологій, в першу чергу, цукрового діабету 2 типу.

Мета. Уточнення особливостей харчової поведінки міських мешканок м. Харкова із різною масою тіла.

Матеріали та методи. Обстежено 130 жінок із різною масою тіла без супутньої патології, які не отримували медикаментозну терапію на момент обстеження, – мешканок м. Харкова, середній вік яких склав (28,64±6,91) років.

Для діагностики надлишкової маси тіла (надІМТ), ОЖ та визначення його ступеня застосовували класифікаційні критерії ВООЗ (1997). Було сформовано чотири групи пацієнток: група 1 – з надІМТ ($n=20$); група 2 – з ОЖ 1 ступеня ($n=29$); група 3 – з ОЖ 2 ступеня ($n=23$); група 4 – з ОЖ 3 ступеня ($n=33$). Контрольну групу склали